

RUTESPIRINEUS

Rutes de muntanya, senderisme i excursions

Llacs, rius i cascades

Paisatges pintorescos

Famílies i nens

Saut deth Pish a la vall de Varradòs

El salt d'aigua més important i emblemàtic de la Vall d'Aran

Arròs, Vielha-Mijaran, Vall d'Aran, Lleida, Catalunya

Dificultat Baixa

Temps total efectiu 0:45h

Desnivell acumulat 90m

Distància total 1,2 km

Punt de sortida / arribada Plan des Artiguetes

Població més propera Arròs (Vall d'Aran)

EDITORIAL ALPINA. Val d'Aran. Sèrie Eo. 1:40.000.

INTRODUCCIÓ

Curta caminada a la vall de Varradòs per contemplar l'impressionant salt d'aigua del Saut deth Pish. El punt d'inici de la ruta es troba al Plan des Artiguetes des d'on, en pocs minuts, s'arriba als salts d'aigua. Una passejada pels voltants de la bonica cascada i del refugi ens permet descobrir l'increïble paisatge de la zona, on destaquen el magnífic bosc de Siesso i el petit llac de muntanya de Varradòs.

El Saut deth Pish està format per dues cascades, la principal i la més espectacular d'uns 15-20m d'altura, i l'inferior d'uns aproximadament 5m. Les aigües de les cascades provenen subterràniament en gran part de l'estany Long de Liat situat uns quilòmetres més al nord. Les aigües arriben a través d'un curs carstificat que acaba sortint a la superfície a la font d'Era Pila, al barranc de Siesso.

EL MILLOR D'AQUESTA RUTA

- ✓ L'**espectacle de l'aigua** que baixa amb força per la cascada.
- ✓ Passejar tranquil·lament pel **bosc de Siesso**.
- ✓ Descansar **estirats a la gespa** que hi ha al costat de l'**estany de Varradòs**.

PUNTS IMPORTANTS DE PAS (WAYPOINTS)

Datum Europeu 1950

Punt de pas	Temps	Latitud	Longitud	Altura
1 Plan des Artiguetes	0:00h	N 42.7766277°	E 0.8324275°	1.556m
2 Mirador cascada Saut deth Pish	0:15h	N 42.7776804°	E 0.8348906°	1.585m
3 Inici cascada Sauth deth Pish	0:25h	N 42.7780515°	E 0.8347230°	1.600m
4 Estany de Varradòs	0:38h	N 42.7762755°	E 0.8348457°	1.567m
1 Plan des Artiguetes	0:45h	N 42.7766277°	E 0.8324275°	1.556m

MÉS INFORMACIÓ

TEMPS TOTAL EFECTIU (SENSE PARADES): 0:45h en total, si realitzem la pujada fins a la part superior de la cascada principal i baixem per entre el bosc de Siesso fins a l'estany de Varradòs. En canvi, si només arribem fins al mirador i refugi del Saut deth Pish i baixem des d'ell el camí de pujada calculeu només 30min.

DESNIVELL ACUMULAT: 90m

DISTÀNCIA TOTAL: 1,2 km

DIFICULTAT TÈCNICA: Baixa. Es tracta d'una excursió molt fàcil i apta per a tothom. Si volem pujar, però, fins a la part superior de la cascada, hem de tenir en compte que el camí puja per un pendent força dret, irregular i amb alguns obstacles.

ÈPOCA: La millor època per visitar i gaudir d'aquest magnífic paisatge d'aigua i vegetació és des de finals de primavera fins a finals de tardor. Fora d'aquesta època, és molt probable trobar-hi neu i per tant l'accés en cotxe per la vall de Varradòs pot ser més difícil.

MATERIAL: Res en especial.

CARTOGRAFIA: Val d'Aran. Sèrie Eo. 1:40.000. Editorial Alpina.

OBSERVACIONS: La bellesa de la cascada i de l'entorn i el fet de poder-hi fer passejades curtes i fàcils, fa que sigui una zona molt freqüentada per turistes, sobretot, durant els mesos d'estiu. És un lloc idoni per acostar-s'hi amb família i nens petits.

SABIES QUE...

Entre mitjans de setembre i mitjans d'octubre es pot sentir un so molt característic que fan els cérvols, la brama? El fan perquè volen cridar l'atenció de les femelles: el mascle que brama més fort marca el territori i s'emparella amb més femelles.

NO ET PERDIS...

La visita a la vall de Varradós a la tardor per poder presenciar el gran espectacle de colors que ens ofereixen les fulles dels seus arbres.

COM ARRIBAR-HI EN COTXE

A **5 km de Vielha** baixant per la carretera **N-230** cap a França trobem el **Pont d'Arròs**. En aquest punt (a mà dreta), neix la **pista forestal asfaltada** que en aproximadament **12 km** arriba al **Plan des Artiguetes**, on trobem una zona habilitada per aparcar el cotxe.

RECORREGUT

La pujada per la bonica i estreta vall de Varradós ens introdueix en uns paratges plens de frondosos boscos de faigs i avets: l'aigua corre pel fons de la vall i pels innumerables barrancs que hi ha. Durant la tardor, aquesta vall es teixeix d'uns colors espectaculars, just abans que els arbres caducifolis perdin les fulles per encarar l'hivern. Si durant la pujada mirem al sud, podrem gaudir d'unes vistes excepcionals del massís de la Maladeta i del pic més alt dels Pirineus, l'Aneto.

Comencem l'itinerari a peu a l'aparcament del **1 Plan des Artiguetes (0:00h - 1.556m)**. La pista continua uns quilòmetres més, encara que ara ja només és apta per vehicles tot terreny, fins arribar al coll de Varradós a uns 2.000m d'altitud des d'on es pot accedir amb la vall del riu Unhòla i arribar fins a Bagergue. Creuem el pont de Varradós i just després prenem a l'esquerra el camí senyalitzat que ens portarà fins a la base de la cascada del Saut deth Pish. Un petit pont de fusta ens permet superar el riu Varradós per entre el bosc. Al cap d'un parell de minuts ja podem gaudir de les increïbles vistes dels dos salts d'aigua i dels prats i boscos que hi ha al seu voltant. A mesura que ens hi apropem ens anem impregnant cada vegada més de l'espectacularitat d'aquest racó. El camí, que està cuidat i ben condicionat, avança paral·lelament a l'aigua que baixa provinent de la cascada.

Ràpidament arribem al **2 mirador de la cascada principal del Saut deth Pish (0:15h - 1.585m)**, un espai habilitat per observar la majestuositat de la cascada de ben a prop i sense cap tipus de perill. Aquest vistós i esplèndid salt d'aigua sorprèn sempre tant per la quantitat d'aigua que porta com per la seva considerable altura. Des del mirador continuem amunt passant pel costat del cuidat **refugi del Saut deth Pish**, actualment un centre d'educació ambiental.

Pels més atrevits, just al costat del refugi comença un curt camí que, en fort pendent, ens porta fins a dalt d'aquesta segona cascada. El camí sinuós i una mica irregular comença pujant en clara direcció N per remuntar el turó que s'eleva al costat de l'inici de la cascada. Un cop s'ha guanyat el fort desnivell, el camí gira a l'esquerra (en direcció O) i tot fent una lleugera baixada arriba fins a **3 l'inici de la cascada del Saut deth Pish (0:25h - 1.600m)**. Ens trobem ara al punt a on s'origina la cascada, des d'on gaudim també d'unes boniques vistes de l'entorn, ara des d'una altra perspectiva. Desfem un tros el camí que hem fet, però no baixem (dreta) pel camí empinat que hem pres just al costat del refugi. Continuem recte uns metres més per entrar de ple al bonic bosc d'avets i faigs, conegut com a bosc de Sieso. Val la pena deixar-nos perdre per aquest bosc per gaudir del paisatge excepcional que ens ofereix i d'una vegetació exuberant que segons l'època de l'any en que ens trobem canvia clarament de colors.

Prenem qualsevol dels diversos camins (de vegades una mica desdibuixats segons l'època de l'any) que baixen a la nostra dreta pel vessant de la muntanya i pel mig del bosc i ens deixen altra vegada ben a prop del refugi. Després, un curt descens pels prats del voltant del refugi fins a **4 l'estany de Varradòs (0:38h - 1.567m)**. Es tracta d'un tranquil llac de muntanya on podrem descansar i aprofitar per menjar. Aquest és un entorn idil·lic només pertorbat per la gran quantitat de visitants que rep. Des de l'estany només haurem de tornar pel mateix camí pel qual hem pujat, per arribar novament al **1 Plan des Artiguetes (0:45h - 1.556m)**, lloc on hem començat aquesta curta passejada que ens ha descobert un bonic racó amagat al bell mig de la Vall d'Aran.

QUÈ MÉS PODEM VISITAR?

Ermita de Sant Joan d'Arròs e Vilà

Aquesta ermita dels segles XI-XVII, d'estil romànic llombard, es troba situada al mateix peu de la pista que uneix la vall de Varradòs i el poble de Vilamòs (uns 600m després de la desviació), just a davant de les Bordes de Sant Joan.

Coordenades GPS: N 42.7588070° E 0.7685369°

Àrea de pícnic de Cuveishic

Àrea de pícnic condicionada amb 4 taules, 1 barbacoa i diversos bancs. Aquest espai ens pot servir per descansar i menjar tranquil·lament mentre contemplem el bonic paisatge de la vall de Varradòs. Es troba una mica abans del Plan des Artiguetes, pujant a mà dreta.

Coordenades GPS: N 42.7750951° E 0.8160710

Ecomuseu Ço de Joanchiquet

L'Ecomuseu Ço de Joanchiquet ens permet conèixer com es vivia en una típica casa aranesa antigament. La visita ens permet descobrir el conjunt d'edificis que formaven el prototipus de casa aranesa: la casa, les bordes, el colomar, l'hort, el pati,... El museu es troba al carrer Major de Vilamòs, un dels pobles aranesos que millor han conservat l'arquitectura tradicional de la vall.

Coordenades GPS: N 42.7474662° E 0.7269894°

Totes les rutes han estat realitzades sobre el terreny per RUTES PIRINEUS. Les rutes poden variar molt en funció de l'època de l'any, de la neu i de les condicions meteorològiques. RUTES PIRINEUS no es responsabilitza de qualsevol mal ús de les seves guies i recomana que cadascú sigui responsable i prudent a la muntanya. Així mateix, us convidem a documentar-vos amb llibres i guies especialitzades per complementar la informació aquí descrita. Tots els temps són efectius i prenen un caràcter orientatiu, no s'han tingut en compte les parades per petites que siguin. Per qualsevol suggeriment, RUTES PIRINEUS us convida a enviar un correu a info@rutespirineus.cat.